

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ประเด็นที่ : เรื่อง.....ส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน อายุ 6-14 ปี.....

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รอบที่ 1

ระดับการรายงาน (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง □)

- ระดับประเทศ
- ระดับเขตสุขภาพ เขตสุขภาพที่
- ระดับจังหวัด ชื่อจังหวัด.....ฉะเชิงเทรา.....

ประเด็นตรวจราชการ:

หัวข้อ/ ตัวชี้วัด:ส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน อายุ 6-14 ปี.....

1) เป้าหมาย และผลงาน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลงานจังหวัดปราจีนบุรี
เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน	ร้อยละ 59	ร้อยละ 54.26
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	ร้อยละ 11.5	ร้อยละ 13.73
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเตี้ย	ร้อยละ 9.5	ร้อยละ 11.94
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม	ร้อยละ 5	ร้อยละ 6.34
เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก	ร้อยละ 51	ร้อยละ 40.75
เด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก	ร้อยละ 30	ร้อยละ 9.63
เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ เป้าหมาย	ร้อยละ 72	ร้อยละ 85.86

2) สรุปสถานการณ์

สถานการณ์ภาวะสุขภาพเด็กวัยเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลภาวะโภชนาการ การได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและสุขภาพช่องปาก โดยภาวะโภชนาการ พบว่า หลังจากการปรับกราฟการเจริญเติบโตในปี 2564 ข้อมูลเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ข้อมูลระดับเขตปรับลดลง เทอม 1 จากร้อยละ 65.36 ลดลงเป็นร้อยละ 57.24 และในปี 2566 ข้อมูลเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เป็นร้อยละ 57.3 ซึ่งข้อมูลในเทอม 1 และเทอม 2 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 พบว่า เกือบทุกจังหวัดมีแนวโน้มสูงดีสมส่วนเพิ่มขึ้น โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะสูงดีสมส่วนของเด็กวัยเรียน ได้แก่ ภาวะเริ่มอ้วน อ้วน ผอม และเตี้ย ข้อมูลการได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก พบว่าข้อมูลระดับเขตลดลง จากร้อยละ 60.81 ในปี 64 เป็น ร้อยละ 34.2 ในปี 65 และปี 66 มีเริ่มมีผลการดำเนินการที่ดีขึ้น และผ่านค่าเป้าหมาย ส่วนข้อมูลสุขภาพช่องปาก พบว่า การได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

จากร้อยละ 42.81 ในปี 63 เป็น ร้อยละ 15.81 ในปี 65 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถดำเนินการในโรงเรียนได้เต็มที่ แต่ในปี 66 มีเริ่มมีผลการดำเนินการที่ดีขึ้น และผ่านค่าเป้าหมาย เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ มีแนวโน้มคงที่ และผ่านค่าเป้าหมายทุกปี โดยข้อมูลผลงานของจังหวัดฉะเชิงเทรา มีสถานการณ์ภาวะสุขภาพ ดังนี้

ผลงานปีงบประมาณ 2567 จังหวัดฉะเชิงเทรา มีเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 54.26 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ผลงานน้อยกว่าเขตแต่สูงกว่าค่าของประเทศ มีแนวโน้มสูงดีสมส่วนลดลง สูงดีสมส่วน สูงสุดที่อำเภอราชสาส์น ร้อยละ 65.79 ต่ำสุดที่อำเภอคลองเขื่อน ร้อยละ 42.80

ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย ผ่านค่าเป้าหมาย 148.93 ซม. สูงสุดที่อำเภอราชสาส์น ร้อยละ 151.46 ซม. ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย 148.40 ซม. สูงสุดที่อำเภอราชสาส์น 151.96 ซม.

เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม ร้อยละ 4.75 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะผอม มากกว่าค่าของเขตแต่น้อยกว่าประเทศ และมีแนวโน้มภาวะผอมเพิ่มขึ้น พบภาวะผอมสูงที่สุดที่อำเภอบางน้ำเปรี้ยว ร้อยละ 6.10 พบภาวะผอมต่ำที่สุดที่อำเภอราชสาส์น ร้อยละ 2.87

ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 13.73 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน มากกว่าค่าของเขตและประเทศ มีแนวโน้มเด็กอ้วนเพิ่มมากขึ้น มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนมากที่สุด ที่อำเภอเมืองคลองเขื่อน ร้อยละ 21.05 ต่ำสุดที่อำเภอสนามชัยเขต ร้อยละ 11.21 แต่ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย

ภาวะเตี้ย ร้อยละ 11.94 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเตี้ย มากกว่าค่าของเขตและประเทศ และมีแนวโน้มมีภาวะเตี้ยเพิ่มขึ้น เตี้ยสูงสุดที่อำเภอคลองเขื่อน ร้อยละ 21.05 ต่ำสุดที่อำเภอราชสาส์น ร้อยละ 4.31

เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับความผิดปกติเรื้อรัง ร้อยละ 42.47 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ผลงานดีกว่าระดับเขตและประเทศ แต่มีแนวโน้มเด็กได้รับความผิดปกติเรื้อรังน้อยลง สูงสุดที่อำเภอราชสาส์น ร้อยละ 65.91 ต่ำสุดที่อำเภอบ้านโพธิ์ ร้อยละ 22.14

เด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 9.63 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ผลงานน้อยกว่าค่าของเขตและประเทศ และมีแนวโน้มเด็กได้รับการตรวจน้อยลง

เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ ร้อยละ 85.86 ผ่านค่าเป้าหมาย ผลงานมากกว่าค่าของเขตและประเทศ และมีแนวโน้มเด็กปราศจากฟันผุน้อยลง โดยอำเภอบางคล้าและอำเภอบ้านโพธิ์ ผลงานไม่ผ่านค่าเป้าหมาย

ข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2567 (ข้อมูล HDC ณ วันที่ 26 มกราคม 2567)

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์ เป้าหมาย	รายการ ข้อมูล	เมือง	บางคล้า	บางน้ำ เปรี้ยว	บางปะ กง	บ้านโพธิ์	พนมสาร คาม	ราช สาส์น	สนามชัย เขต	แปลง ยาว	ท่า ตะเกียบ	คลอง เขื่อน	ภาพรวม จังหวัด
1	เด็ก 6-14 ปี สูง ดีสมส่วน	ร้อยละ 59	เป้าหมาย	15,881	2,029	6,250	5,150	2,549	6,166	836	5,469	3,113	4,608	722	52,773
			ผลงาน	8,594	1,134	3,138	3,052	1,346	3,617	550	2,958	1,493	2,443	309	28,634
			ร้อยละ	54.11	55.89	50.21	59.26	52.81	58.66	65.79	54.09	47.96	53.02	42.80	54.26
2	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (ชาย)	148 ซม.	วัดส่วนสูง	1,056	84	335	339	115	321	70	294	183	264	45	3,106
			ผลรวมสูง	158,173	12,637	49,429	50,317	17,221	48,439	10,602	43,131	27,058	38,905	6671	462,583
			สูงเฉลี่ย	149.79	150.44	147.55	148.43	149.75	150.90	151.46	146.70	147.86	147.37	148.24	148.93
3	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 (หญิง) *	149 ซม.	วัดส่วนสูง	1,013	206	438	369	160	440	54	349	205	288	50	3,572
			ผลรวมสูง	151,285	30,025	65,651	54,854	24,149	65,433	8,206	50,727	29,701	42,723	7334	530,088
			สูงเฉลี่ย	149.34	145.75	149.89	148.66	150.93	148.71	151.96	145.35	144.88	148.34	146.68	148.40
4	เด็ก 6-14 ปี มี ภาวะผอม	<ร้อยละ 5	เป้าหมาย	15,881	2,029	6,250	5,150	2,549	6,166	836	5,469	3,113	4,608	722	52,773
			ผอม	695	96	381	210	140	309	24	227	185	204	34	2,505
			ร้อยละ	4.38	4.73	6.10	4.08	5.49	5.01	2.87	4.15	5.94	4.43	4.71	4.75
5	เด็ก 6-14 ปี มี ภาวะเริ่มอ้วน และอ้วน	<ร้อยละ 11.5	เป้าหมาย	15,881	2,029	6,250	5,150	2,549	6,166	836	5,469	3,113	4,608	722	52,773
			อ้วน	2,243	298	930	652	397	771	112	613	544	534	152	7,246
			ร้อยละ	14.12	14.69	14.88	12.66	15.57	12.50	13.40	11.21	17.48	11.59	21.05	13.73
6	เด็ก 6-14 ปี มี ภาวะเตี้ย	<ร้อยละ 9.5	เป้าหมาย	15,881	2,029	6,250	5,150	2,549	6,166	836	5,469	3,113	4,608	722	52,773
			ภาวะเตี้ย	2,006	241	740	515	246	567	36	714	399	683	152	6,299
			ร้อยละ	12.63	11.88	11.84	10.00	9.65	9.20	4.31	13.06	12.82	14.82	21.05	11.94
7	เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเม็ด เสริมธาตุเหล็ก	ร้อยละ 51	เป้าหมาย	13,346	2,109	5,372	4,384	2,489	4,879	701	4,951	2,572	4,115	637	45,555
			ได้รับยา	7,477	645	2,346	2,013	551	1,220	462	2,022	885	1,444	281	19,346
			ร้อยละ	56.02	30.58	43.67	45.92	22.14	25.01	65.91	40.84	34.41	35.09	44.11	42.47

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์ เป้าหมาย	รายการ ข้อมูล	เมือง	บางคล้า	บางน้ำ เปรี้ยว	บางปะ กง	บ้านโพธิ์	พนมสาร คาม	ราช สาส์น	สนามชัย เขต	แปลง ยาว	ท่า ตะเกียบ	คลอง เขื่อน	ภาพรวม จังหวัด
8	เด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจ สุขภาพช่องปาก	ร้อยละ 30	เป้าหมาย	1,459	409	1,032	814	462	904	161	894	524	567	118	7,345
			ได้ตรวจ	201	2	37	84	18	76	35	33	51	167	3	707
			ร้อยละ	13.78	0.49	3.59	10.32	3.90	8.41	21.74	3.69	9.73	29.40	2.54	9.63
9	เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ	ร้อยละ 72	เป้าหมาย	1,459	409	1,032	814	462	9.20	161	894	524	567	118	7,345
			ปราศจาก	184	1	32	61	11	75	35	31	45	129	3	607
			ร้อยละ	91.54	50.00	86.49	72.62	61.11	98.68	100	93.94	88.24	77.25	100	85.86

3) ปัญหา/จุดร่วมที่สะท้อนปัญหา หรือความเสี่ยงต่อความสำเร็จของงาน

1. ภาวะโภชนาการ สูงดีสมส่วน เริ่มอ้วนและอ้วน และเตี้ย ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย
2. การได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กยังไม่ครอบคลุม
3. การได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากยังไม่ครอบคลุม

4) ข้อเสนอเชิงนโยบาย/ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนา

1. คัดกรอง Obesity sign เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง และส่งต่อเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุข
2. เยี่ยมเสริมพลังและติดตามการจัดอาหารกลางวันโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานอาหารกลางวัน เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับอาหารอย่างมีคุณภาพและปริมาณที่ควรได้รับ ช่วยแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการในโรงเรียน
3. ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนให้มีกิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกาย มีกิจกรรมทางกายเพียงพอ ลดอ้วน เพิ่มสูง เช่น กระโดดเชือก (Jump rope) เป็นต้น
4. เพิ่มความครอบคลุมการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและบริการสุขภาพช่องปากในโรงเรียน
5. สื่อสารประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล เพื่อให้โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและแก้ไขปัญห สุขภาพเด็กวัยเรียนได้อย่างครบถ้วน

5) ปัจจัยความสำเร็จ

จังหวัดฉะเชิงเทราดำเนินงานคัดกรอง ส่งเสริม และแก้ไขปัญห สุขภาพเด็กวัยเรียน ผ่านคณะกรรมการวัยเรียนระดับจังหวัด โดยมีการชี้แจงนโยบาย งานส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน และงานอนามัยโรงเรียน ให้ทีมในจังหวัดรับทราบ และมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน

6) ประเด็นที่ควรกำกับติดตามการตรวจราชการ

1. การบันทึกข้อมูลบริการสุขภาพวัยเรียน เช่น การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและบริการสุขภาพช่องปาก เข้าสู่ระบบ เพื่อการใช้ประโยชน์ของข้อมูลได้อย่างเป็นปัจจุบัน
2. การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลเพื่อเข้าร่วมกระบวนการประเมินรับรองผ่านระบบออนไลน์ และคัดเลือกโรงเรียนที่มีผลงานเด่นเข้ารับรางวัลเป็นตัวแทนระดับเขต ด้านโครงการสุขภาพนักเรียน, โภชนาการ, กิจกรรมทางกาย และทันตสุขภาพ

ผู้รายงาน: นางวริสา คุณากรจ่าง

ตำแหน่ง: นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 2 กุมภาพันธ์ 2567

E mail: wuunja@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน: นางศิริพร จริยาจิรวัดนา

ตำแหน่ง: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 2 กุมภาพันธ์ 2567

E-mail: ptana07@gmail.com